

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefranțese se refuza. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Ca la noi doar la nimenea.

Sibiu, 9 Aprilie.

Dacă într'un stat fericirea cetățenilor ar atârna dela mulțimea legilor, noi cei din Ungaria, de ori ce naționalitate am fi, ar trebui să înnotăm în fericire mai tare decât scovarda în unsoare. Dela 1867 încoace, an de an, s'au creat legi de tot soiul, încât mai că nici ministrii nu le mai știu de capăt.

Nici vravul de legi nici administrațiunea din țară în țară centralistică, mai absolută și mai maghiarisătoare n'au contribuit la fericirea popoarelor din Ungaria. Astăzi după ce cunosc oamenii cei mai simpli constituționalismul cel lăudat mai înainte nu mai defăimă nici absolutismul lui Bach, nici centralismul lui Schmerling. Sub Bach era cel puțin justiție mai promptă, administrațiunea mai productivă în ameliorări pentru oamenii muncitori și pentru oamenii trebii și dacă lipsia libertatea. Sub Schmerling deși era un felu de centralizare, cu tendențe sau fără tendențe germanisătoare, la toată întemplarea nu suprima așa fără de nici o considerațiune simfementele naționale ale celor, pe cari soartea se greși a' lăsa să se nască de altă naționalitate și nu de acea a domnitorilor situațiunii. Din contră în periferia cea largă a constituțiunii monarhiei începuse și cercurile, în care naționalitatea fie-cărui cetățean nu numai era admisă, dară și spriginită în dezvoltarea ei. Acum nici justiție promptă, nici administrațiunea productivă, decât doar pedeci aruncate în picioarele comerțiului și industriei, nici simfemente naționale respectate, nici libertate, afară de marginile voinei ministrilor, apoi corupțiune înspăimântătoare și după toate aceste și miserie generală, afară de Transilvania.

Excepțiunea cu Transilvania însă e numai o glumă amară. Miseria e și aci ca și în alte părți ale teritoriului coroanei unguresci. Dacă am dis a-

fară din Transilvania o am dis, pentru că celor dela putere tot nu li se pare destul de mare miseria în Transilvania. Dela țeranul agricultor, poate fiindcă e Român, prin legi proaspete, are să i se ia succesive toată moșia pentru care moșii lui au făcut roboți și părinții lui au plătit despăgubiri scumpe; pe economul de vite și pre neștătorul cu produse crude, poate căci e Român, prin șicanele administrațiunii și departă de granițele țerei ca să nu aducă în țara binecuvântată roada ostenelelor lor, de unde va urma, că beata industrie din țeară ofilită și vestedă are să se usce de tot.

Apoi se mai miră „Pesti Naplo” și colegii lui de altă calamitate, mai mare și decât miseria, de deșertarea țării delocuitoari. „Pesti Naplo” se vaieră, mai mult se vaieră că vagoanele pe drumurile de fer sînt îndopate cu emigranții din Ungaria. Ca marfă se transportează oamenii la New-york, unde desbarcă flămânzi, trențuroși și ca obiect de scandal și milă generală. Cu un felu de indignațiune esclamă apoi diarul maghiar că cetățenii americani se miră, când aud, că cei flămânzi și trențuroși sînt Unguri. Măne poimăne, fie sigur „P. N.”, Americanii nu se vor mai mira, cum nu se mai miră Italianii, Franzezii și Englezii — ca să tăcem de Germanii, — că ved pe malurile americane victimile miseriei din Ungaria, dar se vor mira că au mai ramas oameni în Ungaria, unde după cum recunoaște și „P. N.” însuși: impositile sînt mari, încassarea lor tiranică, administrațiunea rea, legislațiunea fără scop, economia politică greșită și, am adauge noi, ura de rase urmată și organizată sistematic, tocmai din partea, care ar fi să o suprimă, când ar vedea că numai se atîță.

Dar nu numai la America și iau refugiu cetățenii Ungariei. Nu numai Șaroșul, Zemlinul, Abanțul sînt ținuturile, cari trimit sclavi albi în negrele mine de cărbuni fosili americane. Din alte părți ale Ungariei e-

migrează cetățenii unguresci la țeara ovésului, Galiția și la urgista și despotica Rusie și în fine cetățenii unguresci din Transilvania își îndreptează pașii spre mult defăimata Românie.

Nu clăia și grămada de legi este de lipsă pentru binele statului, ci bărbăția de stat cu care ar trebui să se facă legile și în număr mai redus. Să se facă ca să corespundă intereselor reale, va să dăcă intereselor populațiunii din Ungaria așa cum este și în intereselor fantastice a unei rase, care ori de câte a dat în trecut nu se poate scutura de ilusiunea, că ea trebuie să înghită pe vecinii sei și în timpul acesta se devină o națiune imponentă în orientul Europei.

Și când nu i-ar lipsi puterea fizică și intelectuală, precum i lipsese spre sfârșitul cum și'l inchipuesce ea, i lipsese înțelepciunea politică și tactul. Rasa maghiară privind spre naționalitățile ce vrea să le înghită scapă din vedere cum devine tot mai mult victima germanismului și nu pricepe, că tocma prin inepta ei procedere clădese podul preste care germanismul are să treacă la gurile Dunărei și în peninsula balcanică.

Dacă germanismul va avè voința de a se întinde spre sudostul Europei și va avè și pace de alte națiuni Maghiarii sînt cei mai buni conducători la astelii de rezultate.

Ce bine pentru densii și recunoscința ar pute densii se abă dela toate naționalitățile din giurul lor, când la 1867 ar fi lăpedat ilusiunile pierdute cu maghiarisarea și ar fi îmbrățișat libertatea ca bun comun al tuturor, care după cum i a lăsat D.șeu. Legile erau pentru mulțămirea generală și trebuia se fie așa, dar nu îndreptate asupra celor nemaghiari și susținute în respectul lor eară numai prin asprimea legii.

Ei bine, merg lucrurile pe dos, adecă de a înderatele de cum ar trebui să meargă și rezultatele nu pot

fi altcum ci earăși deaîndêrețele: în loc de fericire, miserie, în loc de prosperare emigrare și alte asemenea.

Revista politică.

Sibiu, în 9 Aprilie.

De un timp încoace s'a scris, că ministrul honveđimeii dl Bela Szende se retrage dela postul seu, din cauze familiare. S'a mai scris, că între cauzele familiare, care ar îndupleca pe dl ministru Bela Szende a se retrage ar fi și neplăcuta afacere destul de cunoscută a ginerelui seu Pausz, fost vice-comite în Severin. De următori ai ministrului actual de honveđi notifică foile din Budapesta pe generalul Hollán sau pe comitele suprem Ioan de Lonyay.

Aceasta însă nu este ceea ce preocupă spiritele în cercurile normative din Budapesta. Schimbarea ce are să se facă în Englitera în urma alegerilor celor nouă frementă cu mult mai mult spiritele în capitala Ungariei. „Pester Journal” dă deosebită expresiune acestei frementări, când în nrul seu 103 dela 19 l. c. st. n. dice: „Pe neastepate ne am deșceptat din excesul de încredere, în care ne adormitase era lui Andrassy. Pe când antecesorul lui Haymerle credea a fi asigurat totul cu alianța Germaniei și monarhia contra ori-cărui periclu, ne frecăm la ochi și spre spaima noastră vedem, că monarhia noastră este amenințată a fi izolată în Europa. Alipirea curtei germane de cea rusească se dovedese mai puternică de cât calculările geniale ale lui Bismarck. Într'o dă Bismarck poate căde și atunci monarhia noastră șede în toată forma între două scaune... Alianța germană-austro-ungară este una dintre acele *jata morgana*, pe care comodatea lui Andrassy a considerat-o de o perină, ce într'o bună dimineață ne-a dovedit, că toată politica este zidită pe nășip flotanț. Nu există alianță austro-ungară cu Germania — contra Rusiei (?). În cazul cel mai

FOIȚA.

Snoave și povesti populare

adunate din gura poporului de un culegătoru tipograf (dl P. Ispirescu). București, 1879.

(Din „Binele Public”).

II.

D. P. Ispirescu (care se tot pitte până acum, dice d Odobescu, sub modestul titlu de tipograf) a publicat la finele lui 1879 și în 1880 trei cărțicele. În două din ele, (Snoave și Pildele) d-nia sa dă istorioarele, dăcătoarele și ghicitoriile adunate din gura poporului, astfel cum acesta le povestese. Întocmindu-le peici pe coala cu cea mai reușită pricepere d. Ispirescu nu le-a vătămât întru nimic ceea ce constituie principalul lor farmec; grațiile și naturaleta stilului.

Știu că d-sa nu e primul, care s'a îndeletnicit cu asemenea studii, știu că și alții (d-nii Alesandri, Pa-

padopolu Calimach, Hajdau, G. Dem. Teodorescu, G. G. Tocilescu etc.) în condițiuni diferite, s'au ocupat cu frumoasele produțiuni ale spiritului poporului român, unii cântându-le, alții espunându-le, și comparându-le. D. Ispirescu, care nu s'a afundat în ale păgânătății, a lăsat altora grija de a le compara și a face paralele între istorioarele sale și cele ce se găsesc la celelalte popoare antice și moderne; a dat publicului român Păpăra, Varza roșie și bucatele afumate astfel cum le a aușit din gura poporului. Multe dintr'esele sînt nesunoscute până acum chiar de cei, cari găsesc plăcere a se ocupa cu asemenea studii.

În Franția și Germania, publicațiunea unei asemenea cărțicele ca Snoavele populare ar fi atras după densa discuțiuni nesfârșite, memoriilor numeroase, teoriilor cari de cari mai abile și mai fine. Autorul lor ar fi fost numit pe întrecute membru al societăților departementale de etnologie, ar fi fost invitat să dea amănuntule cele mai minuțioase asupra modului cum și de unde a adunat a-

ceste prețioase vestigii ale timpului trecut, aceste admirabile resturi ale înțelepciunii populare: aceste probe manifeste ar fi strigat un altul, cari coroborează teoria mea, etc.

Și nu conjecturez, vorbesc după fapte, cari s'au pretrecut aci în Franția (în Provența) în aceleși, dar tocmai aceleși circumstanțe. Vedefi coincidența: d. Roumanille, editor tipograf la Aix en Provence, poet felibru, (și d. Ispirescu e poet; vom spune mai departe cu riscul de a fi infuria cu desăvârșire pubidubnda'i modestie) a publicat pe lângă poesiele sale și istorioare populare în dulcele dialect provençal, care se vorbesce la Aix, Nimes și Arles. Întrebați acum pe d. Roumanille al cător societăți departementale e membru. Sînt sigur că, dacă și-ar pune toate titlurile pe modesta'i cartă de culegător-tipograf, cartă sa de vizită ar trebui să devină cartă postală.

Snoavele sau povestele d-lui Ispirescu cum trecură prin presa și literatura română? Întrebarea e nostimă. Cu toate publicațiunile esclusi-

vamente literare și mai cu samă aparținend literaturii populare, acest isvor nesecat de bogăție, pe lângă care noi trecem ca junii romani pe lângă bătrânii legionari, biruitori ai lunei, dar cari mănăcaseră usturoi. Ne întoarcem și cu acetăș ton cu care pronunț nemulțămîtul din comedia lui Labiche (Voyage de M. Perrichon): c'est un carrossier!! dicem basme! Basme! da, dar aceste sînt ale noastre, ale noastre proprii, unile făcute de părinții nostri, altele mostenite de la strămoși și transformate după timp și impregiurări; aceste ne dau acel semn caracteristic, acel signiu de individualitate distinctă printre frații nostri latini. Să lepădam și pe aceste cum am lăpedat multe, cu ce rămănem?... Nu știu deu dacă baronul de Hübner, merit diplomat german, vizitând și țeara noastră nu ar fi tentat să ne aplice și nouă vorbe ce dicea Japoniesilor la Yedo și Yokohama. (Va urma.)

Paris.

Gion.

bu pentru noi nu există altceva de cât eventualitatea de a figura ca auxiliari contra Franței. De altminteră Germania nu se va opune dacă panslavismul voiesc dăruirea noastră și Germania va fi satisfăcută când i vor căde grasele provincii nemțesci în poală. Ungariei de sigur nu i va face nici o grige . . ."

Pe când „P. J.” se tânguie ast-feliu mișcarea națională dincolo de Laita devine din și mai intensivă. Guvernul Taffe nu că doară ar fi panslavist sau ar vrea să menajeze idei centrifugale, după cum i se impută, ci poate pentru că se țină strins elementele negermane în giurul tro-nului pentru eventualitatea unui eveni-ment sguđuitor, se feresce de a scărbi acele elemente și se năsuiesce a le face plăcută existența în sinul monarhiei. Procederea aceasta bine că încuragează pe Cechi, ca Rieger se reclame pe Slovacii din Ungaria pen-tru grupa cehică-moravă, că însă nu justifică a fi înregistrate astfel de es-cese de zel între gravaminele contra unui binevoitor al monarhiei. Dacă se arată astfel de fonome, ele cad în sarcina proscrierii naționalităților ne-maghiare, buciutate necontenit de prea zelosa presă maghiară.

Bărbații de stat din Europa se ocupă încă de acum cu influența ce o va exercita viitorul guvern englez a-supra politicii europene, așa cum s'a creat și regulat prin tratatul dela Berlin. Și cercurile germane nor-mative se pare că s'nt accesibile pentru presupunerea, că pacea închei-ată înainte cu doi ani se află pe o ierbărie. Chiar și jurnalul precant „Times” vorbesce de o „displăcere, care nu e lipsită de un fond real” și acesta îl află numita foaie în impregui-urarea, că bărbații cari în cei trei ani din urmă au combătut politica Brita-niei cu atăta învâșnare, venind la cărmă, ne fac să credem, că în-trebările ce le creдем resolve, se vor ivi de nou. „Pericolul”, dice „Times”, nu trebuie căutat atât în cele ce le vor face ministrii înșiși, ci într'aceea, că ce asteaptă străinătatea dela dinșiși. Se pot ivi unele planuri ncu sau in-uite, la cari față cu solida politică a Brita-niei poate că nu s'a gândit ni-menea înainte cu șese săptămăni. Glad-stone a constat, că între primele gra-tulațiuni ce le-a primit, au fost nise telegrame dela amicii sei din peninsula Balcanilor, și trium-ful seu trebuia să facă neapărat o sen-sațiune la semăntie, pentru cari dēnsul a arătat o simpatie nemărginită.

„Escelență” este o foie recunoscută de moderată și de aceea articolul a făcut senzațiune nu numai în Paris, dară și în Berlin.

Între scirile cele multe de natură alarmătoare înregistrăm de astădată o epistolă a unui Bühler a-dresată principelui de Bismarck, o epistolă de cuprins păcnic.

Eată — după traducerea „Demo-crației Naționale” — a doua epistolă a lui Bühler:

„Escelență

„Scrisoarea d-tale are din punc-tele de vedere ce apăr, o mare va-loare.

„Escelență Voastră sperând, că se va pute face această desarmare gene-rală în viitoriu, dă pentru present un tărăm sigur de discutat. Desarmarea nu trebuie să îngreuneze, ci să uș-reze sarcina enormă, ce zace pe umerii d-tale. Această desarmare nu nu-mai că va oculi sbuciumarea finan-țiară, care ve amenință, care ve urmă-rese pas cu pas, ci va rezolva și o mare parte a greutăților politice și sociale.

Punerea în practică a desarmă-rii generale ar face pe Europa să simtă, că acum nu mai domnesce ha-sardul ci o voință firmă și resona-bilă.

„E. V. mă îndeamnă să adresez atâtău propunerea mea celor alte pu-teri. M'ăși simți încuragiat la aceasta cu atât mai mult, cu cât acest stat mă investese cu o deplină putere, implicând în sine și oare-care garan-ție, că E. V. ar fi gata să ia iniția-ția în numele Germaniei, în cas când s'ar stabili o înțelegere între puteri.

„Mă simt apoi încuragiat și prin aceea, că regina Engletere a răspuns binevoitor rugăciunii, ce i s'a adresat în 1873 de camera comunelor „să în-sărcineze pe secretariul seu de stat „la afacerile străine, să înceapă trac-tări pentru a înființa un areopag in-ternational pentru a împedeca res-„boaielor.” Guvernul ungar apoi, în es-punerea de motive a ultimului proiect militar, a declarat oficial, că „consi-„deră ca o datorie patriotică de a pro-„ceda la reducerea efectivă de răs-„boiu a armatei și a marinei, precum „și la reducerea duratei serviciului „militar, dacă puterile ar isbuti a se „înțelege în acest sens.”

„Mi se pare că ideea de a lua drept punct de plecare declarații atât

de serioase nu e cu totul impractica-bilă și himerică.

„Deci încerc, fără să mă tem că voi fi ridicul sau respins.

„Greutățile semnalate de E. V. s'nt mari, ba chiar aproape de nelin-vins dacă ar lipsi bunăvoința serioasă a Puterilor; micii s'nt ele dacă va e-sista această bunăvoință. Deci atâtău și atâtău e vorba de a pipăi intenția Puterilor.

„Fie ca Escelența voastră, după cum am spus-o și în Parlament să aibă norocul de a corona glorioasa carieră, asigurând pacea pe pământ, supremul bun politic al prezentului și viitorului!”

Bühler.

Cumcă epistola aceasta va fi pusă deja „ad acta” ne încredințăm scirile din Rumelia, cari ne spun, că de acolo a plecat o comisiune de ofi-cieri la Rusia spre a cumpăra cai de ca-valerie și artilerie; că în Albania liga dispune de o armată de 100,000 provădută cu toate cele necesare; că liga s'a și apucat de Serbia, ca să re-cucerască ținuturile armanice, cari s'au fost rupt din Albania, în puterea tratatului de Berlin. Ratificarea con-vențiunii turco-muntegrene din partea ambasadorilor puterilor în Constantino-pole s'au făcut în zilele aceste. Turcia este gata a cede teritoriul stipulat în con-vențiune însă față cu atitudinea Al-banezilor convențiunea și ratificarea este încă problematică.

Ministrul president Coloman Tisza: Voiesc a răspunde numai pe scurt la cele țise de dl antevorbitoriu: încat pentru denumirea administratorului me-voiu pronunția când voiu responde la interpelețiunea deputatului Maximovicu. Polit s'a provocat la cuvintele lui Gladstone pentru a lega unele se-parate de schimbarea cabinetului englez. Nu s'ar conveni a supune în acest loc la o critică enunțările unui bărbat de stat însemnat, dar ceva trebuie a se aminti: că adecă în Anglia, ca și într'alte locuri, în mijlocul agitațiunilor opoziționale se țice câte ceva ce, cum dovedese și exemplul din Anglia, în momentul când se ivesc șan-țele de a ajunge la majoritate, începe a fi reinterpretat (Iaritate în stânga), ear tractatele se respectază în Anglia de obicei de ori ce guvern și guver-nul cel nou de asemenea le va res-pecta. (Așa! în dreapta). Antevor-bitoriu a mai țis, că schimbarea în Carloviț nu s'a făcut la inițiația gu-vernului unguresc, ci din motivul că era trebuință de un episcop de aici pentru episcopia din Bosnia, dar că nu și-a realizat scopul. Dar oratorul o spune cu hotărire, că n'a fost ab-solut nici o vorbă despre ceea ce apis copul Angelicu s' meargă în Bosnia.

Ministrul Polit (intrerumpend): Ve rog să întrebați pe Hoffmann!

Ministrul president Tisza: Cele ce s'au întemplat, s'au întemplat la inițiația guvernului unguresc, firesce cu influența și a acelu bărbat, care în asemenea afaceri trebuie să și afirme influența, dar este eschisă ori ce in-fluență, care nu ar fi competentă pen-tru Ungaria și teritoriul coroanei un-guresci. (Aprobări.)

Dl deputat provocându-se la cele țise în Anglia a voit să deducă din-tr'ensele un prognostic pentru mine. În Anglia s'au țis multe, între altele și ceea, că Rușii s'nt respănditori și apărători libertății. (Iaritate viuă.)

Deci, stimate dle deputat, dacă ar fi cu puțință ca nici Sărbii Un-gariei, cu atât mai puțin noi, ci numai dl deputat împreună cu cei ce vestesc aceasta, să se bucure de respăndirea acestei libertăți, eu m'ăși alătura cu mare bucurie la aceasta. (Iaritate viuă și aprobări.)

Dl deputat vorbesce de aspirarea raselor. Ori și care șcie că aceasta învinoire contra Ungariei e vechie, dar n'a fost nici odată adevărată (a-probări), cu toate că unele foi ester-ne, ba chiar și unii bărbați însemnați din străinătate s'au sedus de asemena plânsori cu totul neadeverate. Dl de-putat, dacă nu-i place starea, în care se află Sărbii din Ungaria, să cerce, cum s'nt tractați numeroși români din Serbia. (Adevărat este! Așa este!) Și eu doresc cel puțin ca dēnsul să se vestească, că românii s'nt asupriți în Serbia, sau, dacă va țice că le merge bine acolo, să le dorească și Serbilor din această țară o asemenea soarte, care să samene cu pozițiunea Românilor din Serbia. Dl deputat se provoacă la împreguiurarea, că Sărbii n'ar fi venit aici, dacă nu li s'ar fi ga-rantat autonomia. Eu nu am fost, nu s'nt și nici nu voi fi nici în viito-riu cu privire la Sărbii un dușman al autonomiei lor, firesce între marginele ce le cere interesul statului, dar istoria nu șcie, că Sărbii au venit să caute autonomie. (Aprobări viue.) Ei au venit, refugându-se de Turci, pen-tru a căuta pământul ce l' auaseră Turcii. (Adevărat este!)

Michail Polit: Ei au venit în-armați pentru a aera Ungaria.

Ministrul president Tisza: Bine-voiesce a nu uita...

Michail Polit: Inarmați au ven-it pentru a aera Ungaria.

Ministrul president Tisza: Dl de-putat se me escuse, dar nu trebuie să falsificăm istoria! (Aprobări viue.) Ei au venit în fugă, pentru a și căuta un loc în Ungaria.

Michail Polit: Ei au venit în-armați, pentru a aera Ungaria.

Dl deputat i merge cam ciu-dat cu istoria. Mai atâtău ne vorbesce îndată după Moħaci u de autonomia protestanților. (Iaritate viuă). Eu cred că nu le va dori coregularilor sei o autonomie cum era ea normată pe atunci pentru protestanți d. e. în le-ga: Lutherani comburantur (Luteranii trebuie arși). În multe locuri aceasta lege era întregită cu adoasul: Hel-velici pariter (calvinii de asemenea). (Aprobări viue.)

Autonomia protestanților s'a des-voltat abia mai târziu și luptele pen-tru dēnsa au fost în același timp lupte pentru existența Ungariei ca stat. (Adevărat este! Așa este!) Dar — și regret că trebuie să ve țice aceasta — poate dl deputat să afirme asemenea despre autonomia Serbilor? În care taberă au luptat autonomistii Sărbii? (Aprobări viue). Arunce atâtău o pri-vere asupra istoriei înainte de a se folosi de o asemenea comparare. (Aplause vii). Din considerațiune cătră trecutul istoric nu este iertat a numi aceste doue autonomii într'una țic. (Aplause vii). De sigur legislativa are datorință a silii pe guvern să res-pecteze legea, afară de casurile, în cari și legislativa în tenoarea principiiului de responsabilitate crede, că oare care cas special trebuie escusat și aprobat.

Michail Polit: Asta e alt ceva!

Ministrul president Tisza: E alt ceva și pen-trucă în cazul acesta nu este și nu va fi vorba de aceasta, pen-trucă în cazul acesta numai oame-nii, cari interpretează și legea astfel cum interpretează dl deputat istoria, pot să afirme, că guvernul a vătămăt legea și praca existentă, ce s'a des-voltat din istorie. (Iaritate). Dar des-pre aceasta voiu vorbi cât mai cur-rēnd mai pre larg.

Dl deputat a vorbit despre re-tragerea Serbilor dela politică. Dar cetiți ori și care număr din „Zastava” și veți afla, că nu există un stat în lume — subînțelegend chiar și Ame-rica — unde să fie cu puțință nise agitațiuni cum s'nt cele ce se scriu în această foaiă contra a tot ce e un-guresc. Faptul e dară, că — nu po-

Din dieta Ungariei.

(Incheiere).

Ministrul president Coloman Tisza: Voiesc a răspunde numai pe scurt la cele țise de dl antevorbitoriu: încat pentru denumirea administratorului me-voiu pronunția când voiu responde la interpelețiunea deputatului Maximovicu. Polit s'a provocat la cuvintele lui Gladstone pentru a lega unele se-parate de schimbarea cabinetului englez. Nu s'ar conveni a supune în acest loc la o critică enunțările unui bărbat de stat însemnat, dar ceva trebuie a se aminti: că adecă în Anglia, ca și într'alte locuri, în mijlocul agitațiunilor opoziționale se țice câte ceva ce, cum dovedese și exemplul din Anglia, în momentul când se ivesc șan-țele de a ajunge la majoritate, începe a fi reinterpretat (Iaritate în stânga), ear tractatele se respectază în Anglia de obicei de ori ce guvern și guver-nul cel nou de asemenea le va res-pecta. (Așa! în dreapta). Antevor-bitoriu a mai țis, că schimbarea în Carloviț nu s'a făcut la inițiația gu-vernului unguresc, ci din motivul că era trebuință de un episcop de aici pentru episcopia din Bosnia, dar că nu și-a realizat scopul. Dar oratorul o spune cu hotărire, că n'a fost ab-solut nici o vorbă despre ceea ce apis copul Angelicu s' meargă în Bosnia.

Ministrul Polit (intrerumpend): Ve rog să întrebați pe Hoffmann!

Ministrul president Tisza: Cele ce s'au întemplat, s'au întemplat la inițiația guvernului unguresc, firesce cu influența și a acelu bărbat, care în asemenea afaceri trebuie să și afirme influența, dar este eschisă ori ce in-fluență, care nu ar fi competentă pen-tru Ungaria și teritoriul coroanei un-guresci. (Aprobări.)

Dl deputat provocându-se la cele țise în Anglia a voit să deducă din-tr'ensele un prognostic pentru mine. În Anglia s'au țis multe, între altele și ceea, că Rușii s'nt respănditori și apărători libertății. (Iaritate viuă.)

Deci, stimate dle deputat, dacă ar fi cu puțință ca nici Sărbii Un-gariei, cu atât mai puțin noi, ci numai dl deputat împreună cu cei ce vestesc aceasta, să se bucure de respăndirea acestei libertăți, eu m'ăși alătura cu mare bucurie la aceasta. (Iaritate viuă și aprobări.)

porul sârbesc — ci agitatorii se retrag dela viața publică: nu se retrag însă dela aceea, cenumim noi agitațiune contra lelei.

Eu afirm mai întâiu, că dacă există nemulțămire, ea este numai consecința agitațiunii; a doua, că nu există o nemulțămire, cum o presupune dl deputat. În fine voiesc să mă prind: dacă așa ave puterea — și nu doresc să o am — de care a vorbit dl deputat, că adevărat eu pot face toate, eu așa lăsa pe dl deputat și pre vr'o de ce sofi ai sei pe un an, să facă o călătorie de plăcere în America și atunci nu se va mai auzi în Ungaria nici o unică voce de nemulțămire. Ve recomand bugetul spre primire. (Aprobări vii în dreapta).

Correspondențe particulare

ale „Telgrafului Român.”

Viena, 7/19 Aprilie Chirotonirea Metropolitului S. A. Morariu. Eri s'a severșit în biserica gr. or. din Fleischmarkt chirotonirea denumitului Metropolit Silvestru Morariu intru archiereu. Chirotonirea o au severșit cei doi eppi sufragani ai Metropolitului: Knezevici și Petranovic.

Încă înainte de 9 oare biserica era ocupată de o mulțime mare de oameni. Au fost deputați dela senatul imperial de confesiune greco-orientală multe și distinsse persoane de ale comunei gr. or. de aici, cu deosebire mulți studenți, români și ruți între cari un număr considerabil teresianisti.

După 9 oare, se dă cam 1/4 de oră a sosit P. Silvestru Morariu cu cei doi episcopi. Toți trei fură întâmpinați în porticul bisericii de preoțimea numeroasă îmbrăcată serbatoresce în vestimintele cele mai frumoase rituale, fiind destinată a asista la actul solemn al consacării.

După ce s'au îmbrăcat episcopii în vestimintele lor pontificale a pășit cel ce avea să fie consacrat înaintea lor și parochul Cernăuților a cețit decretul împăratului de denumire. După obicinutele întrebări și răspunsuri P. Silvestru A. Morariu a jurat pe simbolul bisericii ortodoxe orientale în limba greacă, română și slavonă.

Incepându-se apoi liturgia nu a trecut mult și P. Silvestru A. Morariu a primit chirotonirea de archiereu. Fiind chirotonit investit cu toate vestimintele și insigniele arhieresci, episcopul Knezevici se adresă către chirotonitul archiereu cu o alocuțiune la care Metropolitul a răspuns adresându-se mai întâiu către arhieriei prezente și ceilalți demnitari bisericesci și în fine către comuna bisericească. La sfârșitul liturghiei noi consacratul Archiereu a împărțit binecuvântarea arhierescă. După toate aceste însoțit de toți cei ce luaseră parte la serviciul divin fu condus Metropolitul până la portalul principal al bisericii.

Pentru astăzi avea să se țină un sinod episcopesc în care Metropolitul și archiepiscopul după primirea documentului despre consacriaune avea să poarte prezidiul. Tot astăzi Metropolitul și cei doi episcopi sufragani an să fie primiți în audiență de Maiestățile Lor Împăratului și Împărăteasa, precum și de arhiducele Ludovic.

Instalațiunea Metropolitului se va face în Cernăuți pe la sfârșitul acestei luni pe lângă intervențiunea unui comisariu împăratesc și a unuia din partea sinodului.

Raportul în cele de până aci ne constatază de neîntemeiate faimele ce se răspândise, că P. Silvestru A. Morariu va primi consacriaunea sa de archiereu în residența învecinată

metropoliilor române ortodoxe a Românilor gr. or. din Transilvania și Ungaria, ca predecesorul seu, regretatul Metropolit Bendella.

Urăm cu toate acestea noului Metropolit și Archiepiscop Silvestru A. Morariu zile îndelungate și ferice în scaunul seu, în speranța, că ceea ce n'a succedut antecesorilor sei i va succede dânsului de a aduce biserica încredințată păstoririi sale în starea ei normală, așa după cum o pretind aședemintele cele liberale constituționale ale bisericii ortodoxe orientale, în puritatea lor lăsată posterității de părinții bisericesci din timpurile clasicității creștinismului.

Viena, 16 Aprilie n. 1880. Stimate d-le redactor! Când se deșteaptă natura și își reîncape activitatea, se simte și d-nul ei, omul, îndemnat la o activitate mai mare. Astfel poate, se esplică zelul, care se desvoltează de un timp înceace în scrierea corresponsențelor mai ales din Viena. Două corresponsențe de aici: una publicată în preșionul d-voastre diar Nr. 32, alta în „Familie” Nr. 22, atrag atențiunea publicului român asupra societății academice: „România jună”. Vrând nevrând, autorii acestor corresponsențe lovesc în opiniunea publică ca se nu dăc națională despre această societate. Simpatia opiniunii publice este de mare însemnătate pentru societatea „România jună”, este condițiunea existenței sale. Pentru conservarea sau reconcilierea ei prin combaterea și esplicarea unor așertiuni ale corresponsențelor din cestiune, Vă rog stimate d-nule redactor a mi ceda un mic loc în coloanele preșionului d-voastre diar; rog pe stimatul cetitor să ia în considerare și cele următoare pentru că stau în strânsă legătură cu corresponsențele din cestiune.

Înainte de a trece la adevăratul obiect, îmi permit cu voia stimatului cetitor o mică dar necesară digresivă.

Societatea academică social-literară: „România jună” există din deceniul trecut, când s'a format prin contopirea societății sociale: „România”, cu „Societatea literară”. Zelul membrilor ei i au basat renumele; naționalismul unor adevărați bărbați Români și generositatea Românilor în genere i au făcut existența posibilă. Ce este societatea: „România jună”? Este centrul, focaliul chiar, al Românilor din Viena. Întreprinderi ca balul român de aici, serbări ca serbarea ajunului anului nou, într'unesce mai toți Români de aici într'un corp, și servesc la ridicarea numelui românesc în aceste părți pe un nou teren. În special pentru membrii ei este unirea în cugete, unirea în simțiri; conservarea și desvoltarea limbei materne; deprinderea puterilor intelectuale ca lucrări literare, consolidarea caracterelor, desvoltarea talentului de ași espune ideile, desvoltarea pe terenul musical și social.

„Partea literară a fost cam nebagată în samă, ca să nu dăc neglijată” dăce corresponsentul despre activitatea literară din anul trecut. Publicul român cunoașce crisa financiară, în care se afla societatea „România jună” în anul expirat. Era aproape de peire. Când se află cineva în acest stadiu se mai gândesce la alt ceva decât la scăpare? Această luptă pentru existență ne-a răpit mare parte din anul trecut. Cu toate aceste însă activitate literară a fost. Producțiunea a noue operate literare într'un interval de nouă luni și într'o societate de 30—35 membrii, cari în prima linie sânt studenți la universitate, dovedesce pe deplin aceasta.

„La punctul III litera β, mișcarea casei în timp de un an la organizațiuni trebuie să înfule îngrigiri.

Suma de 1318 fl. 70 cr. în comparare cu capitalul, despre care dispune societatea este de tot prea mare”. Să dăcem că aceasta a fost o eroare în administrațiune; însă o eroare folasitoare, căci dacă și am fi comis-o nu ne-am fi înmulțit biblioteca cu o mulțime de opuri însemnate, n'am fi adăpostit o seamă de (tineri) membrii lipsiți de mijloace în localitățile societății, n'am fi dat mână de ajutor unor tineri diligenți, cari în lipsa mijloacelor de trai erau să pornească a casă!! Da a fost o eroare, însă o eroare necesară!! În anul acesta s'au schimbat împregiurările. S'au luat măsuri pentru reducerea speselor. Raportul anual va arăta aceasta la timpul seu.

„Societatea „România Jună” își ține ședințele în restaurație. Motivul pentru aceasta nu prea recomandă pe junimea din Viena. Se învoacă de motiv, că în alt loc nu se adună membrii. Va să dăc... era să trag o conclusie!... Aceasta este opiniune individuală îmbrăcată în vestimentul ironiei. Toate societățile social-literare de aici își țin ședințele în restaurațiuni potrivite. Am avut onoarea de a asista la multe ședințe ale societății noastre și ale societăților străine de aici. Când restaurațiunea a fost bine aleasă toate lucrurile au decurs în cea mai bună ordine și linișce. Cel care voiesc într'adevăr instrucțiune, (și) să participe așadar la ședințe, nu întreabă dacă se țin aceste într'un local profan sau neprofan.

În anul acesta și pe baza aceasta s'a decis să ținem ședințele literare în localitățile societății! Viitorul va arăta dacă ne permite ocupațiunea la universitate a ne aduna ziua la ședințe, s'au dacă va ajunge timpul măsurat în localitățile amintite la discușiunea operatelor literare!

Acum să trecem la corresponsența din „Familia”. Numai un singur punct voesc a l' suleva. D. C. G. Porumbescu figurează în această corresponsență de martir al societății: „România jună”. Ingrat societate! Îți face omul bine și tu îl alungi!! — D. Porumbescu ceruse dela societate să ia editura unei colecțiuni de cantece studentice parte colectate parte compuse de dânsul. Întemplerăa aduse cu sine că D. Porumbescu publică colecțiunea sa mai înainte de a se sfătui o comisiune aleasă din membrii societății: să primim sau nu editura? Membrii societății, n'au mai luat prin urmare nici o decisiune despre îndeplinirea unui lucru îndeplinit.

Aceste esplicaițiuni mi-am ținut de datorință a le comunica. Numai pe baza lor se poate forma o idee chiară despre adevărată stare a cestiunilor atinse în corresponsențele amintite.

Un vechiu membru.

Varietăți.

* (Denumire). Dl Zacharie Sas pret mirean gr. or. din arhidieceasa Ardealului s'a denumit de capelan militar clasa II în rezervă.

* (Transferări). Sublocotenentul Nicolau Muntean este transferat dela regim. de infanterie Nr. 50 la reg. de infanterie Nr. 31; apoi locotenentul Michail Cimpoca dela reg. de inf. Nr. 38 la reg. de infanterie Nr. 51.

* (Parastas). Sâmbătă în 5 Aprilie st. v. se celebră în biserica din cetate de aici un parastas pentru fericirea eternă a defunctului cleric Andreiu Bărbos. Junimea studioasă dela seminarul „Andreian” cu corpul profesoral în frunte asistară serbătoreșce la acest act religios; ear la finea parastastului, clericul Georgiu Bobeș prin o cuvântare funebrală potrivită arăta meritele reposatului în Domnul.

* (Miseria în Ungaria). Care avu ocașiune, a vedă astă eamnă miseria în Ungaria de sus, care a vedă fețele macre și uscate, figurile trâmurațoare de foame și frig, îmbrăcate foarte rău, acela nu uită curând aceste momente. Pre lângă tot ajutorul, ce'l dedea statul, comune și privați milostivi poporului flămând, situația bietului sârac totuși nu era mișcătoare. Depozitele în curând a fost mistuite; la aceasta se mai adănașe și earna preste măsură grea, apoi cartofii nu se făcără și cucuruzul se urcă în preț. Boii și vacile cădură în masse, încât comune întregi remaseră pe timpul aratului și sâmentatului fără un cap de vită. Cu deosebire rău steteau familiile rutene, cari și în timpuri normale nu se scoală satele dela masă. La țerenii ruții miseria în toată vremea e acasă. Cu cât mai simțitoare fu aceasta pentru ei în earna trecută. Urmările nutrirei defectuoase se vedă mai bine la asentarea recruților, cari nici pe jumătate nu sânt apți de serviciul militar. Apoi de sine se înțelege, că ținând miseria îndelung și numărul morților e mai mare. Stând lucrul așa ar cugeta omul că căsătoriile chiar acum trebuie să fie puține însă de mirare nu e așa. Îndată după asentare urmează căsătoria, din care se nasc copii, cari nu sânt de viață. În sfârșit miseria continuă sălesece pe locuitorii mai puternici la lucru spre emigrare, precum chiar și de present domnesce mania aceasta. În urma acestor neplăceri din o mulțime de sate ale Ungariei de sus au emigrat locuitorii așa de tare încât astăzi toate satele stau părăsite, și din alte comune cu miile de locuitori își vând averea pe prețuri de batjocură și se pregătesc de dăcă la America.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Pesta, 21 Aprilie n. Comisiunea scolară a casei de jos începe tractarea prealabilă asupra proiectului de lege despre școlile medii Luni în ședințe zilnice.

Pesta, 21 Aprilie n. După „Pester Correspondenz” novela legei pentru apărarea țerei conține modificarea a douăzeci de paragrafi din legea pentru apărarea țerei. La marină în locul serviciului activ de trei ani ca acum se introduce un serviciu activ de patru ani, de altă parte serviciul în rezervă se reduce la cinci ani. Proiectul cuprinde hotărâri pentru delăturarea lipsei tare simțite de oficerii la trupele milițiane (honvedime); instituțiunea voluntarilor pe un an rămâne neschimbată.

Casa de sus a primit fără modificare proiectele de lege în privirea Seghedinului și a esprimat comisarului regesc Ludovic Tizza recunoștința Casei pentru serviciile escelente.

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Bibliografie

(Urmare).

Dar să ne întorcem la istoria desbinării „numite grecesce”. La întrebarea: Cum s'a urțit chiema orientală? la pag. 250 raspunde: Până ce la Apus popor după popor s'a întors la credință și pornise pe calea civilizațiunii, în Orient se ivise turburări periculoase. Împărații constantinopolitani au tras în mânie sale puterea spirituală, episcopii din Constantinopol din șumeșie și redimăți pre autricitatea împăratească, au denegat ascultarea sântului scaun apostolic, și din cauză, că s'au desbinat de capul comun a perit și însuși imperiul. Așa dar după Dr. Luran cauza desbinării precum și a

căderei imperiului bisantin este neascultarea cătră papa Romei. Ridicul. Oari imperiul roman apusan încă a cădut pentru neascultare cătră scaunul Romei, precum și alte multe stăpânii până în zilele noastre? Oare în zilele noastre Napoleon, Turcia din pricina neascultării au cădut? Cine ascultă mai rău de Roma decât Germania?

Toată espunerea desbinării, carea în tractatul roman cuprinde partea cea mai însemnată (pag. 250—319), o leagă de diferența escată între patriarhul Ignate și curtea bisantină, apoi între Iotiu de o parte și Ignate de alta. În aceste diferențe pre scaunul Romei îl arată ca judecător competent, care are dreptul a dicta și pedeapsă. La pag. 268 se dice: „Este lucru înverdat, că judecata scaunului apostolic, decât a cărui autoritate nu este mai mare, prin nimic nu se poate retracta.“ Și fiindcă de această judecată Iotiu nu a voit să asculte precum nici următorii sei și cu desebire Cerulariu așa la 1054. Legații au pus anatema pre altarul din biserica S. Sofii, car Cerulariu se dice la pag. 291 „a trăit și murit mișelul de el obstinal în chimisa sa, care ca se restitue butul și el a escumocinat pre legații papii.“ S'au făcut mai multe încercări de împăcare însă toate fără folos, căci Roma nu a abstat dela pretensiuni sale. Ultima a fost la Florența 1439, unde prin coruperi se restitui oare-care pace dar nu jinu mult, „de oare-ce Grecii, mai vârtoși prin conlucrarea perversului Maro dela Efes, s'a reîntors earăși la boritura sa.“ La 1453 a cădut și Constantinopol în mâna Turcilor și așa „Grecia carea a fost odinioară mama sânilor și a doctorilor biserice: pentru că s'a desbinat de scaunul apostolic a Romei, a cădut în cea mai deplorabilă sclavie și a ajuns la cea mai mare miserie“ (pag. 311). Scim cumcă neascultarea protopărinților în răiu a fost cauza căderii. Oare după analogia aceea se vorbesce și aci? Se poate. De oare-ce papa este locșitorul în falibă a lui Djeu pre pământ și așa ori-ce peat contră, fiind de moarte, trage după sine moarte ().

Ca un adaus la aceasta espunere, dl Dr. S. S. T. A. Lauran espune și o formă de istorie a diecesilor gr. catol. românești, diecând la pag. 312 că Românii până la veacul XVII s'au aflat afară de comuniunea bisericeii lui Christos; Însă la finea acestui veac pentru Românii cei de sub coroana Sântului Stefan a răsărit earăși diecna îndurării lui Djeu. Poate că aceea îndurare a lui Djeu a răsărit și acum asupra celor de sub aripa Romei că rușinându-se de limba lor care au supt-o, voiesc a vesti îndurările lui Djeu în acea limbă, carea pre când nu cunoșcusea Românii acele îndurări, încă nu avé cuvânt pentru îndurare.

O carte scrisă cu mai pécătoasă intenție de a înduce lumea în eroare, nu se poate. Și încă are obrăncie ca tipărită se o lase printre Români ba încă cu aprobarea veneratului consistoriu oradan!

Nu voui purta polemie cu dl Dr. Lauran, la care nu presupun ignoranță asupra istoriei desbinării dela 1054, ci o reutate și o conșiență pătată fără de cauză, — ci voui espune pentru publicul acestei foi, adevărul obiectiv față cu cauzele desbinării.

(Va urma).

Lista Nr. 16

a contribuțiilor încurse la comitetul subsemnat în folosul inundațiilor. *)

Transportul totalului din Lista Nr. 15 publicată în Nr. 41 a. c. al „Telegrafului roman“ . . . fl. 2693.30 Prin reuniunea de lectură în Varadia dela DD. F. János 1 fl., P. Iorgoviciu 1 fl., Ch. Boraciu 20 cr., Caikay 50 cr., Skala 50 cr., Gl. Petanecu 20 cr., I. Fabian 20 cr., I. Kohapka 50 cr., I. Beocineaga 1 fl., N. Percsics 50 cr., A. Korb 1 fl., M. Weisberger 60 cr., Ot. Weigert 40 cr., A. Boraciu 50 cr. Sve-

*) Căuțirile sumelor trimise la acest comitet vor urma prin publicarea în diecna de aici „Telegraful Roman“ și „Observatorul“. La cerere însă sumele se vor cuita și separat.

tozar Mihailoviciu 50 cr., P. Popenariu 50 cr., G. Tiunea 1 fl., I. Knopp 1 fl., I. Freiberger 30 cr., A. Maleta 70 cr., G. Demetreviciu 50, I. Aleandrescu 2 fl., A. Petroviciu 50 cr., St. Neagoe 50 cr., P. Miocu 50 cr., I. Miocu 1 fl., Lehman 1 fl., R. Hansknecht 20 cr., V. Popoviciu 50 cr., T. Șeșescu 20 cr., P. Miocu 50 cr., P. Berlea 20 cr., P. Boraciu 50 cr., din cassa reuniunii 4 fl., 80 cr., Suma . . . fl. 25.— Prin D. George Suciu paroch. în Ghiris ca rezultat al unei colecte în bani și bucate în numita comună. fl. 740

Totalul cu diecna de astăzi. . . fl. 2725.70 Sibiu, 20 Aprilie 1880.

Comitetul central pentru ajutorarea inundațiilor.

Bursa de Viena și Pesta
din 20 Aprilie 1880

	Viena	Pesta
Renta de aur	106.25	105.30
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—	82.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	98.50	98.50
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	86.25	86.50
Împrumutul drumurilor de fer ung. Obligații ung. de rescumpărare pământului	125.50	125.25
Obligații ung. cu clauzulă de sorșire	92.50	92.25
Obligații urbariale temeșane	91.—	91.—
Obligații urb. temeș. cu clauzulă de sorșire	91.75	91.50
Obligații urbariale transilvane. Obligații urbariale croato-slavonice	92.80	92.—
Obligații ung. de rescumpărare (decime de vin	93.—	—
Datorie de stat austriacă în hârtie Datorie de stat în argint	92.—	92.25
Renta de aur austriacă	82.90	72.70
Sorși de stat dela 1860	73.30	73.25
Acețiuni de bancă austro-ung. Acețiuni de bancă de credit ung. Acețiuni de credit austr.	87.—	84.—
Argint	279.50	280.—
Gabin	264.75	265.—
Napoleon	—	112.50
100 marce nemșeci	5.63	5.56
London (pe polia de trei luni)	9.47	9.43
	58.55	58.—
	119.05	119.05

Economic.

Făgărăș, 16 Aprilie n. Pro. hectolitru Grâu g. 9.50—10; grâu s. 9.50—10; orz 4—5; ovăș fl. 2.90—3.20; cuceruz fl. 4.40—4.80; mălaiu fl. —; Sămânța de căneapă fl. g. 9.50; mazere fl. —; linte fl. —; fasole fl. 5—6 crumpene fl. 1.60—2; por 100 chilo: Sălină fl. 65—80; s. brut fl. —; s. de lumină fl. 35—42; unsora fl. 68—70; căneapă fl. 32—35; s. m. de 2 în fl. —; săpun fl. —; fână fl. 2.40—2.60; spirit pro grad 10% — cr.; pro chilo: carne de vită 44 cr. carne de vitel 38 — cr. carne de porc 44 — cr. carne de miel (un miel întreg) fl. 1.40—2.20; Tergul de ași fl. bine cercetat, bucatele deși au fost foarte multe, totuși s'au fînat la pref. Timpul e frumos și cald; puțină ploaie ar fi foarte bună și de dorit.

Budapesta, 17 Aprilie n. Timpul în zilele dintăiu ale săptămâni trecute a fost schimbăcios și mai mult recoros, cu deosebire răci au fost diminețile. În zilele de pe urmă însă timpul s'a încălzit așa de tare încât nici în mijlocul veri nu poate fi mai cald. Temperatura se mișca între + 22° R, o împrejurare, carea după espunerea veche ne proorocece, că intrând la mijloc și vânturi sudice, cât de curând vom căpăta ploaie, carea intrădever este și foarte de lipsă. Spicoasele sînt semenete cu deseversire cu deosebire ovășul și orzul. Cartofii și cuceruzul au început a se semena în marele, semenăturile de toamnă sînt foarte frumoase, numai aici colea cam rare, se înțelege din pricina gerurilor din earna trecută și din vînturile reci ale lunii trecute. Preste tot luând însă bucatele stau bine, încât mai că nu este pricină, de a se plînge nime. De ici urmează cu siguranță împrejurarea, că bucatele din tîrg în săptămîna trecută au scădūt în prețuri cu câte 25—30 cr. Așa notăm în special:

Grăul la 40,000 mii m. m. trecu debia cu fl. 10.20—11.50; s. căra la 3000 m. m. cu fl. 9.40—9.70; orzul la 4000 m. m. cu fl. 7.25—8.25; ovășul cu fl. 1.15—1.30; cuceruzul la 6000 m. m. cu fl. 7.65—7.85; făina n'a trecut nici în această săptămîna; păstăioasele au trecut mai bine

de astădată și adică: fasolea cu fl. 8.50—10.25; mazera cu fl. 14—15; linte cu fl. 9—15; mălaiu cu fl. 7; s. m. de 2 în cu fl. 13.50—14; s. m. de 2 în de căneapă cu fl. 9—55—10 (tote per 100 chilograme); lăunile per chilogram cu fl. 2—3.10;

Porcii au avut trecere bună. Intre numărul total de 57,390 au fost din Ungaria de jos 2240, din România 240 și din Ardeal 180 capete; unsora de porc, a trecut cu fl. 60—61; slănina cu fl. 56; s. eul cu fl. 41—42; cartofii cu fl. 4.50—5;

Peile de bou cu fl. 110—115; de vacă cu fl. 102—108 (per 102 dărașe); peile de cal cu fl. 9—12 păreche. Celelalte soiuri de pei n'au avut căutare.

Sibiu în 9 Aprilie n. (Importul bucatelor în Europa). Stagnațunea în negoțul bucatelor, carea prin încetarea navigației domnise dela începutul lui Decembrie, în săptămînilor din urmă earăși a încetat făcînd loc unei comunicații vieaie, ce își are temeiul principalmente în redeschiderea navigației pe Ren. Multe corăbii cu sferșitul lui Noembrie fură copleșite de earnă în Rotterdam și Antwerpen înainte de încăcarea lor sau până nu putură intra în călătorii, pre când eară atele, cari călătoriau deja, prin gerul abnorm și prea de vreme fură silite a'și întreprue drumul și a'și căuta scutire în porturile de siguranță procime. Așa se întâmplă de mai multe sute de corăbii încăcate cu bucate înghețate în toate porturile Renului și nu s'au putut mișca mai trei luni de zile. Acum după deschiderea navigației au ajuns toate mai deodată la fînta lor propusă, prin care întămplare negoțul s'a reînort în toate branșele. Depozitele în Germania de sud, cari, cu deosebire ce se ține de grău, la începutul earii fură foarte bogate, deși au fost de ajuns mai multă vreme, decât sau putut aștepta, earna lungă totuși a pricinuit neajune, cari prin sosirea întârziată a bucatelor din timpul de pe urmă nu se pot acoperi. Deci necumpărându-se decemdată mai departe și așa în curînd neastepându-se mai mari soiuri de bucate, pentru că de altă parte prețurile foarte scumpe în New-York pentru grănele americane nu se pot plăti nici în Germania de Sud și nici în Helveția, de sine se înțelege, că comăndele întrerupte cu America de Nord numai atunci se vor puté reînort, dacă lipsa de bucate va fi cu mult mai mare și mai urgentă, ca cea de până acum. Marea speculație de bucate din New-York, carea acum deja de 5 luni întregi grămădesc depozite peste depozite, debia acum începe a se simți în Europa. Cu lunile au sciut tîrgurile engleze a se feri de influența haussiei americane și mai toată earna grăul american fu în Londra mai leșe decât în New-York, dară totuși se prevedea, că Anglia carea avînd o recoltă miserabilă trebuie să acopere totuși un consum enorm, va fi dintăiu silită, a se supune prețurilor dictate din New-York și intrădever cu începutul acestei luni earăși au început comănde de din New-York înspre Anglia în măsură mai mare, pre când Germania și Franca încă totuși mai resistă, a înconșiența pretensiunile mari americane. Dealtmintrelea și tîrgul din New-York trebuie a scăde esențial prețurile per chilogram dela 163 Ct. tare înjos și este deja notoric, că speculațunea cu prețurile presente de numai 148 Ct suferă mari pagube, cari desigur ar fi fost cu mult mai mari, dacă Anglia ar mai fi putut aștepta o lună și ar fi putut amêna comăndele nouă până la deschiderea navigației pe apele americane. Putere cantitățile enorme grămădite în porturile americane despăgubi speculația pentru pagubele de până acum sau si vor pricinui nouă pagube despre aceasta părere până acum sînt diferite și tare împărțite. Viitorul va arêta adevărul.

Concurs.

1. Porțione canonică 32 jugere — arătorii și tînaș — clasa a II-a și a III-a.
2. Birul în naturale, dela 230 familii câte o jumătate măsură grău, pe lângă aceste stola usuată, cari toate la olaltă computeate dau un venit anual de preste 300—350 fl. v. a.
Cei ce doresc a ocupa această stațione parochială vor avê a'și adresa suplicile lor instruite în sensul statului organic și a regulamentului concresual dela 1878 la subscrisul până la terminul mai sus arêtat.

Deva, 1 Aprilie 1880.

În conșelegere cu comitetul parochial.
Ioan Papiu m. p.,
protop. și admin. tract. Dobrei.

Concurs.

Întru reîntregirea parochiei vacante de clasa a III-a Beșinșu în ppresbiteratul Mercurei se escrie concurs cu termin până la 5 Maiu 1880.

Emolumentele împremunate cu acest post sînt următoarele:

- 1. 1 1/2 juger pământ arătoriu;
- 2. 1 juger fînaș;
- 3. dela 120 familii a 1/4, bucate a 1 fl. v. a.
- 4. dela 102 familii câte o di de lucru sau 34 cr.
- 5. stola îndatinată; — cari toate scootite în bani dau un venit anual de 205 fl.

Doritorii de a ocupa această parochie au a'și adresa conșelele lor, instruite conform legilor în vigoare, oficiului ppresbiteral în Mercurea până la terminul arêtat.

Beșinșu 12 Martie 1880.

Comitetul parochial în conșelegere cu oficiul ppresbiteral conșent.

I. Droc m. p.,
admin. protop.

Edict.

Anișca Cerce din Brisnic protopresbiteratul Dobrei de religuinea gr. or. carea de 9 ani trecuți a părășit pe bărbatul ei legiuinț Sofroniu Părnu de religuinea gr. or. tot din Bisenic fără a se sci loc ubicaționei ei, prin aceasta este provocată, a se presenta înaintea subsemnatului for matrimonial în termin de un an, căci nepresentându-se, procesul divorțial în contră întentat se va pertracta și decide și în absența ei.

Deva 12 Ianuarie 1880.

Forul matrimonial gr. or. al Dobrei.

I. Papiu m. p.,
prot. și admin. trect. Dobrei.

Edict.

Editura și tipariul tipografiei archidieceșane.

15 Iunie imob. maseei concursuale alui Gerő-Bányai în Feltozja; în 14 Maiu și 15 Iunie imob. remasului după Iosif Alba în Zagon; în 17 Iunie și 17 Iulie imob. lui Ludovic Bertha în Hatolika; în 29 Aprilie imob. lui Nicolau Hadnagy în Zabola (trib. Mur. Oșorheiu); în 15 Maiu și 15 Iunie imob. Anei Bihani și soși în Oraștie (trib. Deva); în 14 Maiu și 14 Iunie imob. lui Pavel Buful în Borgo-Suseni (judec. cerc. Nășed); în 16 Iunie și 23 Iulie imob. lui Pavel Nagy în Apard (trib. Mur. Oșorheiu); în 15 Maiu și 15 Iunie imob. lui Stefan Nagy în Ege (trib. Odorheiu); în 26 Aprilie imob. lui Francisc Zacharias în Turda (trib.); în 13 Maiu și 14 Iunie imob. soției lui Dionisie Kis în Bărtaș; în 12 Maiu și 12 Iunie imob. lui Andreiu Kováts în Pava (trib. Oșorheiu).

Nr. 38. 1880. 2—3

Concurs.

Pentru întregirea parochiei gr. or. vacante de a III-a clasă din Lăpușul de sus protopresbiteratul Dobrei, se escrie concurs cu terminul până la 5 Maiu st. v. a. c.

Emolumentele sînt:

- 1. Porțione canonică 32 jugere — arătorii și tînaș — clasa a II-a și a III-a.
- 2. Birul în naturale, dela 230 familii câte o jumătate măsură grău, pe lângă aceste stola usuată, cari toate la olaltă computeate dau un venit anual de preste 300—350 fl. v. a.

Cei ce doresc a ocupa această stațione parochială vor avê a'și adresa suplicile lor instruite în sensul statului organic și a regulamentului concresual dela 1878 la subscrisul până la terminul mai sus arêtat.

Deva, 1 Aprilie 1880.

În conșelegere cu comitetul parochial.
Ioan Papiu m. p.,
protop. și admin. tract. Dobrei.

Concurs.

Întru reîntregirea parochiei vacante de clasa a III-a Beșinșu în ppresbiteratul Mercurei se escrie concurs cu termin până la 5 Maiu 1880.

Emolumentele împremunate cu acest post sînt următoarele:

- 1. 1 1/2 juger pământ arătoriu;
- 2. 1 juger fînaș;
- 3. dela 120 familii a 1/4, bucate a 1 fl. v. a.
- 4. dela 102 familii câte o di de lucru sau 34 cr.
- 5. stola îndatinată; — cari toate scootite în bani dau un venit anual de 205 fl.

Doritorii de a ocupa această parochie au a'și adresa conșelele lor, instruite conform legilor în vigoare, oficiului ppresbiteral în Mercurea până la terminul arêtat.

Beșinșu 12 Martie 1880.

Comitetul parochial în conșelegere cu oficiul ppresbiteral conșent.

I. Droc m. p.,
admin. protop.

Edict.

Anișca Cerce din Brisnic protopresbiteratul Dobrei de religuinea gr. or. carea de 9 ani trecuți a părășit pe bărbatul ei legiuinț Sofroniu Părnu de religuinea gr. or. tot din Bisenic fără a se sci loc ubicaționei ei, prin aceasta este provocată, a se presenta înaintea subsemnatului for matrimonial în termin de un an, căci nepresentându-se, procesul divorțial în contră întentat se va pertracta și decide și în absența ei.

Deva 12 Ianuarie 1880.

Forul matrimonial gr. or. al Dobrei.

I. Papiu m. p.,
prot. și admin. trect. Dobrei.